

در سہائی از امام رحمۃ اللہ علیہ

بخار جوانی

گردآوری و تنظیم

رسول سعادت مند

این اثر دارای مجوز نشر به شماره ۱۹۷-۱۳۹۴/۲/۲
از مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی رحمۃ اللہ علیہ است.

سریناسه:	سعادت‌مند، رسول، ۱۳۳۱-
عنوان و پدیدآور:	درس‌هایی از امام: بهار جوانی / گردآوری و تنظیم: رسول سعادت‌مند
مشخصات نشر:	قم: تسنیم، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری:	۴۰۸ ص
شابک:	978-964-5864-57-4
وضعیت فهرست‌نویسی:	فبا
پادداشت:	کتابنامه به صورت زیرنویس
موضوع:	خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸-دوستان و آشنایان - خاطرات
موضوع:	خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸- دوران کودکی و نوجوانی - خاطرات
جانب اول:	بهار جوانی
رده‌بندی جنگره:	DSR ۱۵۷۱ / ۷۵۴
ردیف ملی:	۹۵۵/۰۸۴۲۵

درس‌هایی از امام علیه السلام بهار جوانی

گردآوری و تنظیم:	رسول سعادت‌مند
ناشر:	انتشارات تسنیم
طراح جلد:	روح‌الله سعادت‌مند
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۴
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
بها:	۱۰۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۵۸۶۴ - ۵۷ - ۴
تلفن مرکز پخش:	۰۲۵ - ۳۷۷۳۴۰۸۰
نمابر:	۰۲۵ - ۳۷۷۳۴۰۸۲

فهرست مطالب

پیشگفتار ۲۷

فصل اول: یادی از دوران کودکی و جوانی

- ❖ من پیش شما می مانم ۳۱
- ❖ قهر ط ۳۲
- ❖ در راه ت ۳۴
- ❖ نشاط در کودکی ۳۶
- ❖ اسب سواری و تیراندازی ۳۶
- ❖ به ژیمناستیک بیشتر نظر داشت ۳۶
- ❖ ما به کشت ایشان کاری نداریم ۳۷
- ❖ به دیدن مسابقه کشتی می رفتند ۳۸
- ❖ جلسه انس تشکیل می دادیم ۳۹
- ❖ بعد از ظهرها به کوه می رفتند ۴۰

فصل دوم: امام، الگوی لطافت و محبت

الف: امام، الگوی پاکیزگی و آراستگی ۴۲

- ❖ پاکیزگی و آراستگی در لباس ۴۳
- ❖ با طلبه ها فرق می کردند ۴۳
- ❖ گاهی پیراهن خود را لاجورد می زدند ۴۳
- ❖ مقید بودند با دست گوشه عبا را بگیرند ۴۴
- ❖ در تمیزی ضرب المثل بودند ۴۴
- ❖ استفاده مرتب از آئینه ۴۴
- ❖ محاسنشان را به دقت شانه می زدند ۴۵

- ❖ به وضع ظاهری خودشان می‌رسیدند ۴۵
- ❖ لباس ملاقاتشان جدا بود ۴۵
- ❖ لباسها را مرتب تا می‌کردند ۴۶
- ❖ باید زیرپوش و پیرامه حتماً اطو شود ۴۶
- ❖ همیشه لباس سفید می‌پوشیدند ۴۷
- ❖ هیچ کس را اینقدر تمیز ندیدم ۴۷
- ❖ تمیزترین لباس برای نماز ۴۷
- ❖ هفته‌ای دو بار حمام می‌رفتند ۴۷
- ❖ به مسواک خیلی اهمیت می‌دهند ۴۸
- ❖ همیشه کفشهایشان را دستمال می‌کشیدند ۴۸
- ❖ نایمی ای امام برق می‌زد ۴۸
- ❖ شما هم همین کار را بکنید ۴۹
- ❖ بوی خوش ۴۹
- ❖ همیشه بوی عطر می‌داد ۴۹
- ❖ انگار وارد بهشت شده‌ای ۵۰
- ❖ اول عطر بعد نماز ۵۰
- ❖ بهترین عطرها را انتخاب می‌کردند ۵۱
- ❖ همیشه بوی خوش مصرف می‌کردند ۵۱
- ❖ ادوکلن مرا بیاور ۵۱
- ❖ روزی هفت بار ادوکلن می‌زدند ۵۲
- ❖ امام عطر هدیه می‌دادند ۵۲
- ❖ پاکیزگی در غذا ۵۲
- ❖ اگر خوشمزه بود می‌خورم ۵۲
- ❖ هر چیزی باید یک قاشق داشته باشد ۵۳
- ❖ دلم می‌خواهد هر لقمه را با یک قاشق بخورم ۵۳
- ❖ قاشق برای ماست هست ۵۳
- ❖ بسیار تمیزند ۵۴

ب: روح لطیف و فوق هنری ۵۴

❖ چقدر نامرتبی ۵۴

❖ از این بازوهای شما ورزشکاران خوشم می آید ۵۵

❖ امام حقیقتاً هنرمند بودند ۵۵

❖ کسی بین دو خط فرق نمی گذاشت ۵۵

❖ این غنچه کی باز می شود؟ ۵۶

❖ کدام درخت قشنگ تر است؟ ۵۶

❖ چرا به گل آسیب رساند ۵۷

❖ اینها چرا ریبا هستند ۵۷

❖ به ریبا چه عشو می ورزیدند ۵۸

❖ پژمرده شده و دانه می روم ۵۸

❖ این گل سه روزه است ۵۸

❖ فکر می کنی این سبزه بد روزه است؟ ۵۹

❖ دیوان امام سه بار گم شد ۵۹

❖ بگیر و دست از سر من بردار ۶۰

❖ شعرهایی را که می خواندم نقد می کرد ۶۱

❖ خیلی خوش ذوق هستند ۶۲

❖ دل حریم کبریاست ۶۲

❖ مگر من شاعرم ۶۳

ج: محبت به خانواده ۶۴

احترام به بزرگان خانواده ۶۵

❖ احترام به برادر بزرگتر در حد یک استاد ۶۵

❖ مواظب باشید صدمه نخورد ۶۵

❖ شما جلوتر بروید ۶۵

محبت و احترام به مادر ۶۶

❖ من پیش شما می مانم ۶۶

❖ به تربیت فرزندان بپردازید ۶۷

- ❖ تربیت فرزند از مرد بر نمی‌آید ۶۷
- ❖ به نقش مادر خیلی حساس بودند ۶۸
- ❖ باید صورت به خاک بمالی ۶۸
- ❖ چرا به حرف مادرت گوش نمی‌کنی؟ ۶۸
- ❖ رفتارت با مادرت خیلی بد بود ۶۹
- ❖ برای مادرتان هدیه بخرید ۶۹
- ❖ چرا شما نشست‌اید؟ ۶۹
- ❖ بروید مادرتان تنها نباشد ۶۹
- ❖ من کسی را نمی‌خواهم ۷۰
- ❖ مادرت به جز خدا کسی را ندارد ۷۰
- ❖ برخیز و رایت مادر کاری نکن ۷۰
- ❖ تو زلف کن ۷۱
- ❖ بزرگ‌ترین وصیت در اور خانوادگی ۷۱
- ❖ محبت به خانواده ۷۲
- ❖ پیامبر گونه رفتار می‌کرد ۷۲
- ❖ توجهشان به خانواده بود ۷۲
- ❖ بسیار صمیمی بودند ۷۳
- ❖ همیشه تبسم می‌کردند ۷۳
- ❖ چرا احمد بیمار است؟ ۷۴
- ❖ برو بین مصطفی کجاست؟ ۷۴
- ❖ هر وقت امام از او یاد می‌کند ۷۴
- ❖ تحمل دین لحظه خدا حافظی را نداریم ۷۵
- ❖ زهرا فوراً بیاید او را ببینم ۷۵
- ❖ در گوشمان دعا می‌خواندند ۷۶
- ❖ به قم که رسیدی تلفن کن ۷۶
- ❖ نگاهشان پر محبت بود ۷۷
- ❖ بیا از این غذا بخور ۷۷

- ❖ خودکار به چشمتان نرود ۷۷
- ❖ چیزی که مهم است دختر است ۷۸
- ❖ تمام اعیاد را عیدی می‌دادند ۷۸
- ❖ حال فلانی چطور است؟ ۷۹
- ❖ مگر صندلی نیست که بنشینید؟ ۷۹
- ❖ عایت، آسایش و حقوق خانواده ۷۹
- ❖ سعی داشتند مزاحم ما نباشند ۷۹
- ❖ تند راهی، ایشان روشن بود ۸۰
- ❖ دیگر من من خواب! ۸۰
- ❖ کسی را بیرون نمی‌کردند ۸۱
- ❖ مثل یک سینه بر من حاستند ۸۱
- ❖ محبت به کارکنان و - محبت کنایان ۸۲
- ❖ مرا خواهر صدا می‌زدند ۸۲
- ❖ پس خود شما چی؟ ۸۲
- ❖ شب خوابم نبرد ۸۲
- ❖ آمدم کمکتان کنم ۸۳
- ❖ سراغ می‌گرفتند ۸۳
- ❖ حتی از پدرم انتظار نداشتم ۸۱
- ❖ بیا در گوشت دعا بخوانم ۸۳
- ❖ سراغ مرا می‌گرفتند ۸۳
- ❖ برای شما دعا می‌کنم ۸۴
- ❖ روی برادران، روانداز انداختند ۸۴
- ❖ دستشویی را تمیز می‌کردند ۸۵
- ❖ مگر لباس گرم ندارید؟ ۸۵
- ❖ دوستانه به کارگرها تذکر می‌دادند ۸۶
- ❖ بین من و دخترانشان فرقی قائل نبودند ۸۶
- ❖ بین شما و کارگر فرقی نیست ۸۶

- ❖ سحری چیز خوب می‌خوری؟ ۸۶
- ❖ برایت دکتر آورده‌اند؟ ۸۷
- ❖ مادر چطور، خوب شدی؟ ۸۸
- ❖ بتول خانم، حالت چطور است؟ ۸۹
- ❖ روزی چهار مرتبه عیادت می‌کردند ۸۹
- ❖ ملاحظه او را بکن ۸۹
- ❖ دیگر بالای درخت نرو ۹۰
- ❖ عبايي به من هدیه دادند ۹۰
- ❖ این انگشتری را برای او نگه دار ۹۰
- ❖ باب، احوال می‌پرسند ۹۱
- ❖ چای به من دیر کردی؟ ۹۱
- ❖ این حالت دارد ۹۲
- ❖ به رباب خوش بگو ۹۲
- ❖ ببخشید شما از دست دادم ۹۴
- ❖ حلال کن ۹۴
- ❖ این پول به عنوان قرض است ۹۵
- ❖ عطری هم به داماد دادند ۹۵
- ❖ این میز را بخور! ۹۵

تحمل بداخلاقی‌ها و ناملازمات ۹۶

- ❖ خیلی گذشت داشتند ۹۶
- ❖ چرا داد می‌کشید؟ ۹۷
- ❖ متوجه این مسئله نیستید ۹۷
- ❖ بیا این شیشه‌ها را جمع کن ۹۸
- ❖ این که کفران نعمت نیست ۹۸
- ❖ نمی‌گویند حرف نزید ۹۸
- ❖ خودشان از اتفاق بیرون می‌روند ۹۹
- ❖ اخبار ناخوش برای خودشان، خبرهای خوش برای همه ۹۹

- ❖ این هدیه‌ای بود که خداوند داد ۱۰۰
- ❖ مستحبات را نسبت به ایشان انجام دهید ۱۰۱
- ❖ آرامش در اوج مصیبت ۱۰۱
- ❖ امام هرگز به ما اعتراضی نکردند ۱۰۲
- ❖ نهایت شکیبایی را داشتند ۱۰۲
- ❖ از مرگ هیچ گونه وحشتی نداشتند ۱۰۳
- ❖ مرگ چیزی نیست ۱۰۳
- ❖ رعایت حقوق دیگران ۱۰۳
- ❖ حاضر نیستم حتی برای یک نفر مزاحمت داشته باشم ۱۰۳
- ❖ اجابت نمی‌کنند که مرا بیدار کنند ۱۰۴
- ❖ اسوهٔ مهربانی ۱۰۵
- ❖ تو می‌خواهی حفظ کنی ۱۰۵
- ❖ رعایت همسایگان ۱۰۷
- ❖ مبدا همسایه‌ها اذیت شوند ۱۰۷
- ❖ از همسایگان عذر بخواهید ۱۰۷
- ❖ از شما می‌خواهم از من بگذرید ۱۰۸
- ❖ با حق الناس از این جهان نیروی ۱۰۹

فصل سوم: امام، الگوی نظم و پرکاری

- ❖ الف: برکات نظم ۱۱۲
- ❖ نظم در زندگی امام خمینی ۱۱۳
- ❖ روح‌الله واقعاً روح‌الله است ۱۱۵
- ❖ کار امروز را به فردا موکول نمی‌کردند ۱۱۵
- ❖ جنول شبانه‌روزی ۱۱۶
- ❖ اگر قراری داشتند عدول نمی‌کردند ۱۱۶
- ❖ بدون برنامه هیچ وقت زندگی نکردند ۱۱۷
- ❖ استفاده احسن از اوقات ۱۱۸
- ❖ اهمیت نظم و اثر آن در زندگی امام ۱۱۸

- ❖ برکت عمر امام، حاصل نظم دقیق ۱۱۹
- ❖ نظم و دقت شگفت‌آور در انجام امور ۱۲۰
- ❖ برنامه منظم هفتگی امام ۱۲۱
- ❖ تنظیم اوقات، شرط هدر ندادن نعمت جوانی ۱۲۲
- ❖ نظم در جوانی ۱۲۳
- ❖ الان چه ساعتی در روز است ۱۲۳
- ❖ نظم روزانه در زندگی امام ۱۲۴
- ❖ نمونه کامل یک رفتار ۱۲۴
- ❖ نظم امام در منزل ۱۲۴
- ❖ نیم اوقات زندگی ۱۲۵
- ❖ هر روز ساعت هشت بیدار ۱۲۵
- ❖ خواب کنید ۱۲۵
- ❖ هر چیز در جای خود ۱۲۶
- ❖ خیلی مرتب و منظم ۱۲۶
- ❖ خدا به ما نعمتی داد ۱۲۷
- ❖ می‌توانم فکر نکنم ۱۲۷
- ❖ تغییری در برنامه روزانه خود ۱۲۸
- ❖ نظم امام باور نکردنی است ۱۲۸
- ❖ ورزش را رها نمی‌کردند ۱۳۰
- ❖ هر مرتبه نیم ساعت قدم می‌زدند ۱۳۰
- ❖ راه رفتن ایشان با ذکر تنظیم می‌شد ۱۳۰
- ❖ نظم حتی در سلول انفرادی ۱۳۱
- ❖ ساعت قدم زدن دیر شد ۱۳۱
- ❖ من هم کار خودم را می‌کنم ۱۳۱
- ❖ نظم چهارده ساله در زیارت ۱۳۲
- ❖ نظم اتوماتیک و خودکار در برنامه‌ها ۱۳۲
- ❖ اجازه می‌دهید؟ ۱۳۳
- ❖ کسی که کارش ضابطه دارد ۱۳۳

- ❖ حضور به موقع در درس ۱۳۳
- ❖ با تقسیم وقت کارها برکت پیدا می کند ۱۳۴
- ❖ به آقا بگوئیم مرتب تشریف بیاورند ۱۳۴
- ❖ موقع تفریح باید تفریح کنی ۱۳۵
- ❖ در ساعت تفریح درس نخوانید ۱۳۵
- ❖ گناه دیگر تو بی نظمی است ۱۳۶
- ❖ اگر ساعتان عقب باشد ۱۳۶
- ❖ آنچه خوبان همه داشتند ۱۳۶
- ❖ اغتنام فرصتها ۱۳۷
- ❖ به خود را بهر جا گذاشت ۱۳۷
- ❖ نمی گذاشت وقت تلف شود ۱۳۸
- ❖ چرا قبل از رفتن مرا می نهانید؟ ۱۳۸
- ❖ زیارت عاشورا را در حال عدم نین می خواندند ۱۳۹
- ❖ اغتنام فرصتها ۱۳۹
- ❖ عمر با برکت امام ۱۴۰
- ❖ می توانی خبر یک دقیقه ای تعریف کنی ۱۴۰
- ❖ وقت تلف شده ندارند ۱۴۱
- ❖ حتی کمتر از دو دقیقه قرآن می خواندند ۱۴۱
- ❖ از همه وقت خودشان استفاده می کردند ۱۴۱
- ❖ فرصت شناسی در اوج بیماری ۱۴۲
- ج: مطالعه و پرکاری ۱۴۲
- ❖ دایم مشغول مطالعه بودند ۱۴۲
- ❖ تا ظاهر یک کلمه حرف نمی زدند ۱۴۲
- ❖ به درسشان خیلی مقید بودند ۱۴۳
- ❖ نظم مطالعاتی امام تغییر ناپذیر بود ۱۴۳
- ❖ بیشتر وقتشان را گذاشته بودند روی مطالعه ۱۴۴
- ❖ گاهی پشت کتابها دیده نمی شدند ۱۴۵
- ❖ اکثر داستانهای معروف را خوانده اند ۱۴۵

- ❖ مطالعه را دوست دارند ۱۴۶
- ❖ یکسره مشغول مطالعه بودند ۱۴۶
- ❖ گاهی ده دقیقه امام را می‌دیدیم ۱۴۶
- ❖ کثرت اشتغال در ایام مبارزه ۱۴۷
- ❖ یا در حال عبادت بودند یا مطالعه ۱۴۸
- ❖ یک بار هم امام را بیکار ندیدم ۱۴۸
- ❖ در فرانسه شبانه روز کار می‌کردند ۱۴۹
- ❖ نیمه شب صدای قلم و کاغذ می‌آمد ۱۴۹
- ❖ اگر همه عالم را بگردید ۱۴۹
- ❖ در رعایت قوانین و مقررات ۱۵۰
- ❖ رعایت مقررات دولتی اسلامی ۱۵۰
- ❖ تعارض مقررات را خلاف شرع می‌دانند ۱۵۰
- ❖ از روی پهن سر نمی‌کردند ۱۵۱
- ❖ مجاز نیستند ۱۵۱
- ❖ اگر قانونش این است بیا ۱۵۱
- ❖ رعایت قانون داخل خانه ۱۵۲
- ❖ از این گوشت نمی‌خورم ۱۵۲
- ❖ زیارت امام حسین علیه السلام با سرافرازی نه با ذلت ۱۵۳

فصل چهارم: جوانی، بهار خودساز

- الف: جایگاه تزکیه و اهمیت خودسازی در جوانی ۱۵۷
- ❖ اهمیت تعلیم و تربیت در تعالی انسان ۱۵۷
- ❖ آمال و شهوات انسان ۱۵۸
- ❖ حقیقت آزادی غربی ۱۶۰
- ❖ فرق بین مکتب انبیاء و سایر مکاتب ۱۶۰
- ❖ مخالفت اسلام با دلبستگی به دنیاست نه با تمنن ۱۶۱
- ❖ بکوشید تا معنویت تحصیل کنید ۱۶۲
- ❖ اخلاق و تهذیب در رأس برنامه‌های حوزه و دانشگاه ۱۶۳

- ❖ دانشگاه مرکز علم و تهذیب ۱۶۳
- ❖ تشکیل کلاس اخلاق برای جوانان ۱۶۵
- ❖ لزوم تهذیب نفس در جوانی ۱۶۶
- ❖ در جوانی به فکر اصلاح خود باش ۱۶۷
- ❖ دعا‌های ائمه معصومین را بخوان ۱۶۸
- ❖ خودسازی در جوانی و آمادگی برای ناملایمات ۱۶۸
- ❖ پ: راه‌ها و عوامل مؤثر در خودسازی ۱۶۹
- ❖ اهمیت جوانی ۱۶۹
- ❖ نا جوانی نیستید ۱۶۹
- ❖ نا جوانی سستی قدر بدان ۱۷۰
- ❖ قلب انسانی نقطه شروع کمالات ۱۷۰
- ❖ کمالات معرفت را در جوانی کسب کنید ۱۷۱
- ❖ خودتان را به عبادت عارفان دهید ۱۷۱
- ❖ در جوانی خدمت به مردم کنید ۱۷۱
- ❖ ج: سیر و سلوک به سوی محبوب ۱۷۲
- ❖ همه او را می‌خواهند و دلباخته به او ۱۷۲
- ❖ و ای کاش... و ای کاش... ۱۷۳
- ❖ به هوش آمدن و بیدار شدن، مقدمه دخول در سیر ۱۷۳
- ❖ هر موجودی بالطبع عاشق کمالات است ۱۷۵
- ❖ کسی را غیر از خداوند مؤثر ندان ۱۷۶
- ❖ تفکر در الطاف خداوند، راهی به سوی محبت او ۱۷۶
- ❖ وصول به خداوند و ذکر حقیقی او، آرامش‌بخش قلب‌ها ۱۷۷
- ❖ دنیا و هر چه در آن است جهنم است ۱۷۷
- ❖ گسستگی از دنیا، مایه نجات انسان‌ها ۱۷۸
- ❖ کمال انقطاع، خروج از منزل خود و خودی ۱۸۰
- ❖ الهی شدن همه اعمال ۱۸۱
- ❖ انباشتن علوم بدون انگیزه الهی، موجب افزایش حجاب‌ها ۱۸۲
- ❖ موضوع فلسفه و عرفان ۱۸۳

- ❖ آثار کتاب‌های فلسفی و عرفانی ۱۸۴
- ❖ فلاسفه افزون‌ساز حجاب‌ها و انبیاء رفع‌کننده حجاب‌ها ۱۸۴
- ❖ تمامی معروف‌ها، پله‌هایی از نردبان وصول به او ۱۸۵
- ❖ قرآن، کتاب معرفه الله و طریق سلوک به سوی او ۱۸۶
- ❖ رنج رسول الله صلی الله علیه و آله از نرسیدن انسان‌ها به قله کمال انسانیت ۱۸۷
- ❖ خیرخواهی برای همگان، مرتبه‌ای از کمال مطلوب ۱۸۸
- ❖ نظر رحمت به همه موجودات، به‌ویژه انسان‌ها ۱۸۹
- ❖ کتاب انسان‌سازی و رسالت آدم‌سازی ۱۹۰
- ❖ انزوم عمل به قرآن و پیروی از اولیای دین ۱۹۱
- ❖ انبیا و واجبات و ترک محرمات ۱۹۲
- ❖ نه ناله محبوس، محبوب است ۱۹۳
- ❖ تدبیر قرآن ۱۹۳
- ❖ نماز، راه وصول به مقصد ۱۹۴
- ❖ نماز، نردبان وصول الی الله ۱۹۴
- ❖ دعاها و مناجات‌ها، والاترین راه‌گشای عبودیت ۱۹۵
- ❖ مناجاتی که همه امامان می‌خواندند ۱۹۵
- ❖ صحیفه کامله سجادیه، نمونه کمال قرآن مجید ۱۹۶
- ❖ انتخاب دوستان و همشینیان از اشخاص وابسته ۱۹۷
- ❖ با تمام توان در خدمت محرومان ۱۹۷
- ❖ در خدمتگزاری، دنبال کسب شهرت و محبوبیت نباش ۱۹۸
- ❖ عالم محضر اوست ۱۹۸
- ❖ وظیفه دخالت در امور سیاسی و اجتماعی ۱۹۹
- ❖ د: موانع سلوک و هشدارها ۲۰۰
- ❖ عالم محضر خداست ۲۰۰
- ❖ در محضر خدا معصیت خدا نکنید ۲۰۱
- ❖ در محضر خدا بودن همه اعمال و افکار ۲۰۱
- ❖ یکی از آفات بر سر راه سلوک ۲۰۲
- ❖ گناهان را سبک مشمار ۲۰۴

- ❖ مقامات عارفین و صالحین را انکار نکن ۲۰۵
- ❖ انکار مقامات روحانی و عرفانی، بازدارنده انسان از تمام مدارج انسانی ۲۰۶
- ❖ خودپسندی، ناشی از غایت جهل ۲۰۷
- ❖ خودبینی و جهان بینی و نظر به غیر او، از مراتب کفر ۲۰۸
- ❖ چشم داشتن به غیر او شرک است و باک از غیر او کفر ۲۰۹
- ❖ خودبینی، خودخواهی و حب دنیا، منشأ مخالفت با خداوند ۲۰۹
- ❖ تا ف مانبردار نفس هستیم، فرمانبردار خداوند نیستیم ۲۱۰
- ❖ دشمنی با خداوند هنگام مرگ، عاقبت حب نفس ۲۱۱
- ❖ خود برتر بینی، مانع سقوط ۲۱۲
- ❖ منشأ خود برتر بینی مدح ها و بدآمندها از انتقادهای ۲۱۲
- ❖ برای رسیدن به مقام شهرت این در و آن در مزن ۲۱۴
- ❖ هیچ گاه دنبال تحصیل دانش مباش ۲۱۵
- ❖ دور شدن از مقصد با سرگرمی با علوم ۲۱۶
- ❖ در پیروی همه چیز از دست می رود ۲۱۶
- ❖ هر چه مقام معرفت بالا رود ۲۱۷
- ❖ جوانی بهار یافتن است ۲۱۷
- ❖ تأسف دائمی و ابدی ۲۱۸
- ❖ رحیل بسیار نزدیک است ۲۱۸
- ❖ توبه برای جوانان آسان تر است ۲۱۹
- ❖ فرصت را از دست مده ۲۲۰
- ❖ مراقبت و محاسبه نفس ۲۲۱
- ❖ با حق الناس از این جهان نروی ۲۲۲
- ❖ هد: تربیت دینی ۲۲۳

- ❖ تأکید بر انجام واجبات و ترک محرمات ۲۲۳
- ❖ تنها محدودیت، رعایت مسائل دینی بود ۲۲۳
- ❖ در واجبات و محرمات برخورد خیلی شدید دارند ۲۲۳

- ❖ جز در مسائل شرعی، سخت‌گیری نمی‌کردند ۲۲۴
- ❖ قاطع و جدی در اصول ۲۲۴
- ❖ معصیت نکنید ۲۲۵
- ❖ مهمترین تذکر ۲۲۵
- ❖ با دینش فعل حرام بدن امام لرزش پیدا می‌کند ۲۲۵
- ❖ تکبر نکنید ۲۲۶
- ❖ این‌طور نخندید ۲۲۶
- ❖ شیطان از اینجا سراغ آدم می‌آید ۲۲۶
- ❖ دعای عهد در سرتوشت دخالت دارد ۲۲۶
- ❖ ریه‌های عادت را هم قصد قربت کن ۲۲۷
- ❖ ستان! با خدا صاف کنید ۲۲۷

نماز ۲۲۷

- ❖ آموزش مسائل شرعی به بچه‌ها قبل از سن تکلیف ۲۲۷
- ❖ وادار کردن بچه‌ها به نماز قبل از سن تکلیف ۲۲۸
- ❖ تشویق به نماز می‌کردند ۲۲۸
- ❖ چند کتاب جایزه دادند ۲۲۸
- ❖ نمازت را خوب بخوان ۲۲۸
- ❖ زود برو نمازت را بخوان ۲۲۹
- ❖ نماز خوانده‌ای؟ ۲۲۹
- ❖ خواب را بر بچه تلخ نکن ۲۲۹
- ❖ اگر بیدار نشدید ۲۳۰
- ❖ شما که فردا می‌روید ۲۳۱
- ❖ خوشم آمد که به چنین نمازی رفتی ۲۳۱

حجاب و عفاف ۲۳۱

- ❖ عمل به مباح خیلی آزاد عمل به حرام خیلی سخت ۲۳۱
- ❖ مقید بودند حجابمان را حفظ کنیم ۲۳۲
- ❖ جوانها بهتر است بیشتر خود را بیوشانند ۲۳۲

- ❖ تذکر می‌دادند ۲۳۳
- ❖ این در شان شما نیست ۲۳۳
- رفتار با نامحرم ۲۳۳
- ❖ در مسأله نامحرم سختگیر بودند ۲۳۳
- ❖ شما هیچ تفاوتی با خواهرتان ندارید ۲۳۴
- ❖ کسی اینجا هست ۲۳۴
- ❖ حتی به هم سلام نکنند ۲۳۵
- ❖ اجنبی نیست ۲۳۵
- ❖ در موارد ضروری به طور جدی صحبت کنند ۲۳۵
- ❖ نامحرم نام اراق است ۲۳۶
- ❖ این از این بروند ۲۳۶
- غیبت ۲۳۷
- ❖ می‌دانید غیبت چقدر حرام است؟ ۲۳۷
- ❖ این غیبت است ۲۳۷
- ❖ غیبت نکنید ۲۳۸
- ❖ فضای اینجا الآن حرام است ۲۳۸
- ❖ کسی جرأت غیبت نداشت ۲۳۹
- ❖ از کودکی حق غیبت نداشتیم ۲۴۰
- ❖ شما نباید آبرویش را ببرید ۲۴۰
- ❖ از خودشان صحبت کنند نه از دیگران ۲۴۰
- ❖ مگر خودتان حرف ندارید؟ ۲۴۰
- ❖ در مجالس غیبت شرکت نکنید ۲۴۱
- ❖ به شدت برآشفته می‌شدند ۲۴۱
- ❖ غیبت نکن ۲۴۱
- ❖ حاضر نیستم بشنوم ۲۴۲
- ❖ بارها می‌فرمودند ۲۴۲

فصل پنجم: تحصیل و ازدواج

تحصیل ۲۴۵

❖ وضعیت درسی بچه‌ها را جویا می‌شدند ۲۴۵

❖ باید خوب درس بخوانی ۲۴۵

❖ سعی کن بهتر نمره بیاوری ۲۴۶

❖ اصرار نمی‌کردند چه رشته‌ای بخوانند ۲۴۶

❖ خودمان باید تصمیم بگیریم ۲۴۶

❖ برو قم و مشغول درس باش ۲۴۶

❖ سعی کنید علم را به قلب‌تان بفرستید ۲۴۷

❖ هر کدام جای خود ۲۴۷

❖ هر یک دسته باش ۲۴۷

انتخاب شدن ۲۴۸

❖ اگر احمد می‌خواهد طلب شود ۲۴۸

❖ برو آخوند بشو ۲۴۹

❖ زی‌طلبگی را حفظ کن ۲۴۹

❖ ما انقلاب نکردیم که پُست بی خودان تقسیم کنیم ۲۴۹

ازدواج فرزندان «معیارهای انتخاب» ۲۵۰

❖ خانواده‌ها باید هم‌مسلك باشند ۲۵۰

❖ با ما مشورت می‌کردند ۲۵۰

❖ نظر نهایی به عهده شما فرزندان است ۲۵۰

❖ استخاره کردند ۲۵۱

«مهریه و مراسم ازدواج» ۲۵۱

❖ مهریه در حد متعارف ۲۵۱

❖ نگفتم آئینه نخرید ۲۵۱

❖ مهریه و تشریفات ازدواج ۲۵۲

❖ مهری تعیین کنید ۲۵۲

- ❖ پدر دختر راضی است؟ ۲۵۳
- «بعد از ازدواج» ۲۵۳
- ❖ من این حق را ندارم ۲۵۳
- ❖ راجع به اسم نوزاد چیزی ننوشتند ۲۵۴
- ❖ گفتند علی باشد ۲۵۴
- ❖ توصیه هایشان کلی بود ۲۵۵
- ❖ چگونگی رفتار هنگام عصبانیت ۲۵۵
- ❖ کتبی با هم رفیق باشید ۲۵۶
- ❖ لزوم راستگی برای همسر ۲۵۶
- ❖ با هم بسازید ۲۵۶
- ❖ با هم سرب بزنید ۲۵۷

فصل ششم: باورها و افتخارات

- باورها و افتخارات جاودانه ما ۲۶۱
- فصل هفتم: معرفت دینی و دوستی با علما از ۲۶۱
- ❖ وقت گذاشتن برای شناخت اسلام ۲۷۳
- ❖ التقاطی فکر کردن، خیانتی بزرگ به اسلام ۲۷۳
- ❖ پرهیز از دخالت دادن سلیقه در تفسیر قرآن و احکام الهی ۲۷۴
- ❖ لزوم هوشیاری جوانان در برابر مدعیان دروغین اسلام‌شناسی ۲۷۵
- ❖ سفارش جوانان به استفاده از آثار اسلام‌شناس بزرگ ۲۷۶
- ❖ بی‌استثناء آثارش خوب است ۲۷۷
- ❖ بی‌نیاز نبودن جوانان از روحانیت متعهد ۲۷۷
- ❖ مقصود از روحانیت، علمای پاک و متعهد و مبارز ۲۷۸
- ❖ قلب روحانیت متعهد، سرشار از عشق به تربیت و هدایت ۲۷۸
- انسان‌ها ۲۷۸
- ❖ لزوم احترام متقابل میان روحانیون و جوانان ۲۷۹
- ❖ لزوم شنیدن حرف‌های جوانان با آغوش باز ۲۸۰

- ❖ لزوم آشنایی دانش‌آموزان با تاریخ انقلاب اسلامی ۲۸۱
- ❖ بسیج دانشجو و طلبه، یکی از ضروری‌ترین تشکله‌ها ۲۸۳
- ❖ تأمین مسائل اعتقادی بسیجیان ۲۸۳
- ❖ توطئه برای از بین بردن وحدت روحانی و دانشجو ۲۸۴
- ❖ لزوم طرد افراد نفاق‌افکن میان حوزه و دانشگاه ۲۸۵

فصل هشتم: شناخت غرب و غرب‌زدگان

- ❖ درندگی و وحشی‌گری غرب ۲۸۹
- ❖ شیطان بزرگ ۲۹۰
- ❖ میاه‌ها، همند نه آدمها!! ۲۹۲
- ❖ چه رویداد کثیفی رویرو هستیم ۲۹۳
- ❖ شما شد را بدتر از موش می‌دانند ۲۹۴
- ❖ غرب وابستگی فرهنگی صادر می‌کند نه دانش و ترقی ۲۹۵
- ❖ هجوم به فرهنگ کشور، بهترین راه برای سلطه جهان‌خواران ۲۹۶
- ❖ استاید منحرف و غرب‌زدانان سلطه ابرقدرتها ۲۹۷
- ❖ غرب و امریکا، منشأ تمام گرفتاریهای شرق ۲۹۸
- ❖ قدرتهای بزرگ، منشأ گرفتاریهای دشمن ۲۹۸
- ❖ کشورهای ضعیفه میدان همیشگی تاخت و تار ابرقدرتها ۲۹۹
- ❖ سازمان ملل، در خدمت ابرقدرتها ۳۰۱
- ❖ غیر انسانی بودن حق «ووتو» ۳۰۱
- ❖ مدعیان دروغین حقوق بشر ۳۰۱
- ❖ ظلم به ملتها با اسم اصلاح‌طلبی ۳۰۳
- ❖ تبلیغ ناتوانی ملتها برای استعمار آنها ۳۰۶
- ❖ ایجاد خوف برای پیشرفت مقاصد شوم ۳۰۷
- ❖ قابل اعتماد نبودن قدرتهای خارجی ۳۱۲
- ❖ لزوم تحلیل اعمال دشمنان ۳۱۴
- ❖ جاسوسان در پوشش سیاحان ۳۱۸
- ❖ اسلام و روحانیت، سد راه استعمار ۳۱۹

- ❖ تبلیغات استعماری علیه روحانیت ۳۲۰
- ❖ شایعه پراکنی، یکی از نقشه‌های بزرگ دشمن ۳۲۲
- ❖ در هر امری وجدان خودتان را حکم کنید ۳۲۳
- ❖ مرز اختناق و آزادی ۳۲۳
- ❖ ریشه انتقادهای مخالفین ۳۲۶

فصل نهم: بازگشت به خویشتن

- ❖ موانع ۳۲۹
- ❖ وابستگی خارجی و فرهنگی، سرمنشأ همه وابستگی‌ها ۳۲۹
- ❖ از سر برد بیگانه باختن ملت ۳۲۹
- ❖ توطئه برای انفال، انهای جهان سوم ۳۳۰
- ❖ آفت غریزدگی ۳۳۲
- ❖ غریزدگی، بدتر از رازله رازی ۳۳۴
- ❖ آدم بودن را به کفش و کلاه نمی‌دانستند ۳۳۴
- ❖ خودباوری و استقلال ۳۳۶
- ❖ خودشناسی و بازگشت به خویشتن ۳۳۶
- ❖ بازگشت به خویشتن، در گرو استقلال فکری ۳۳۷
- ❖ ضرورت بیداری شرق از خواب غفلت ۳۳۸
- ❖ لزوم بیداری جهان سوم از خواب غفلت ۳۳۹
- ❖ استقلال فرهنگی، تنها راه نجات شرق ۳۴۰
- ❖ فرهنگ اسلامی شرق، مترقی‌ترین فرهنگ ۳۴۱
- ❖ رهایی از وابستگی فرهنگی ۳۴۲
- ❖ زندگی شرافتمندانه مسلمین ۳۴۳
- ❖ ما خودمان آدم هستیم ۳۴۴
- ❖ نژاد آریا چیزی کم ندارد ۳۴۶
- ❖ مغزهای شما کوچکتر از مغزهای دیگران نیست ۳۴۶
- ❖ ما می‌توانیم ۳۴۷

❖ بیش به سوی خودشناسی، خودکفایی و استقلال همه‌جانبه ... ۳۴۸

فصل دهم: آینده روشن

❖ آماده شدن برای مبارزه بزرگ علمی و عملی ۳۵۱

❖ زندگی در مدرسه اراده ۳۵۱

❖ لزوم فراهم‌سازی وسایل ترقی جوانان ۳۵۲

❖ از استعداد و پیشرفت خارجی‌ها بت نتراشند ۳۵۲

❖ بهترین و مؤثرترین مبارزه با بیگانه ۳۵۳

❖ بسیج، مدرسه عشق و گمنامی ۳۵۳

❖ بسیج دانشجوی و طلبه، یکی از ضروری‌ترین تشکله‌ها ۳۵۵

❖ پیش‌نیازهای حکومت بزرگ اسلامی ۳۵۵

فصل یازدهم: هوشیاری در برابر توطئه‌ها و تهدیدها

❖ توطئه «ایرس» مدنیت‌ها از اسلام و جنبایی دین از سیاست ۳۵۹

❖ افشای توطئه «انرا» کثرت‌پند و روحانیت ۳۶۲

❖ نقشه برای ایجاد سوبخه‌های و تحقیر کشورها ۳۶۳

❖ لزوم بیناری در برابر نقشه‌های سیاسی بازان برای وابستگی کشور ۳۶۶

❖ نقش اسلام در پیروزی انقلاب ۳۶۷

❖ آزادی و استقلال بدون اسلام به چه دردی می‌خورد؟ ۳۶۸

❖ آزادی منهای اسلام، توطئه استعمار ۳۶۹

❖ اسلام منهای آخوند یعنی طب بدون طبیب ۳۶۹

❖ روحانی با توطئه مخالف است، نه با آزادی ۳۷۰

❖ تز «اسلام منهای روحانیت» شعار مخالفان اسلام ۳۷۱

❖ رسالت مبارزه با روشنفکر مأبها ۳۷۲

❖ نگرانی استعمار از دو نیروی الهی ۳۷۳

❖ حزب‌سازی و گروه‌بازی ۳۷۴

❖ انقلاب به رهبری روحانیت ۳۷۵

❖ بزرگ‌ترین درد ۳۷۶

❖ «اسلام منهای روحانیت» خیانت است ۳۷۷

- ❖ هدف دشمن از تضعیف روحانیت ۳۷۸
- ❖ مخالفت با اصل روحانیت و تسلیم کشور به اجانب ۳۷۸
- ❖ ضربه به اسلام، هدف نهایی دشمن ۳۷۹
- ❖ غریزدها، انسانهای اجنبی زده میان تهی و بی محتوا ۳۷۹
- ❖ هشدار و اخطار به غریزندگان ۳۸۰
- ❖ پند و اندرز به روشنفکر مآبها ۳۸۱
- ❖ مراقبت و هوشیاری در برابر توطئه ها ۳۸۲
- ❖ لزوم جلوگیری از انحراف مطبوعات و رسانه ها ۳۸۳
- ❖ خطر نفوذ عوامل سرسپرده در مقامات و ایجاد انحراف و وابستگی ۳۸۳
- ❖ هوشیاری، رابستگی در برابر جهانخواران و عوامل نفوذی آنان ۳۸۵
- ❖ نگذارید انقلاب به دست ناهالان و نامحرمان بیافتد ۳۸۷
- ❖ توطئه بزرگ اسامه، دست گرفتن مراکز تعلیم و تربیت ۳۸۷
- ❖ در سرشت آمریکا کیسه نفاق منی اسلام ناب محمدی ﷺ موج ۳۸۸
- ❖ می زنند ۳۸۸
- ❖ با چشمانی باز به دشمنان خیره شوید و آنان را آرام نگذارید ۳۸۹
- ❖ فهرست اعلام ۳۹۱
- ❖ سوالات مسابقه ۳۹۷

پیشگفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

جوانی بهار عمر و فصل شکوفایی استعدادها و نیروهایی است که هست حکمت پروردگار در وجود انسان به ودیعت نهاده است. جوانان برای بهره‌مندی بهتر و بیشتر از این استعدادهای خدادادی و انتخاب اهداف صحیح در زندگی، در مرحله نخست نیازمند به شناخت روحیات و استعدادها و گرایش‌های مثبت دنیوی و دینی و صفات منفی نفسانی بتوانند مسیر درست را به سوی اهداف خویش انتخاب نمایند.

مرحله بعد انتخاب اهداف مناسب و موفق است، زیرا پیروی از کسی که اهداف صحیح زندگی را بصیرت و شناخت کامل انتخاب کرده و راه رسیدن به آن را موفقیت‌مندی کرده است، ضمانتی اطمینان‌بخش برای حرکت در مسیر درست زندگی است.

امام خمینی علیه السلام الگویی موفق است که در تمامی حیطه‌های زندگی خصوصی، اجتماعی و سیاسی می‌توان از ایشان پیروی کرد و راه و رسم وی را برای رسیدن به اهداف والای انسان برگزید.

امام خمینی علیه السلام شخصیتی محبوب در کانون خانواده و در میان دوستان و اطرافیان بودند که توجه به ظرافت‌های رفتاری ایشان می‌تواند ما را با راز این محبوبیت آشنا کند ایشان با رعایت نظافت و آراستگی خویش و احترام به بزرگ‌ترها و محبت به اعضای خانواده و اطرافیان از خرد و کلان و مراعات آسایش و حقوق آنان و صبر و بردباری در تحمل بداخلاقی‌ها و ناملایمات،

باعث جلب محبت اطرافیان به سوی خود گردیدند.

یکی از مهم‌ترین رموز موفقیت امام خمینی علیه السلام نظم مثال‌زدنی ایشان در زندگی بود؛ ایشان با وجود اشتغالات و کارهای فراوان، با برنامه‌ریزی درست و پای‌بندی به نظم توانستند از فرصت‌ها و اوقات عمر خود به خوبی استفاده نمایند. به طوری که گفته‌اند، برکات عمر امام علیه السلام حاصل نظم دقیق ایشان بوده است.

در این کتاب سیره و راه و رسم عملی امام خمینی علیه السلام که گواهی صادق بر گفتار و رهنمودهای دلسوزانه ایشان است، می‌توان با الگوبرداری از آیین زندگی و رهنمودهای خیرخواهانه ایشان موفقیت خویش را انشاءالله در زندگی مدنی و اجتماعی تضمین نمود.

در ادامه از مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام که عهده‌دار بررسی و اعتبار مجوز جهت انتشار این اثر بوده است، تشکر و قدردانی می‌گردد.

ملاحظات:

۱. مطالبی که از صحیفه امام علیه السلام نقل شده است به غیر از عناوین آنها، تماماً از فرمایشات یا مکتوبات امام خمینی علیه السلام است.
۲. اگرچه ذکر خاطرات متعدد از افراد مختلف در این کتاب موجب حصول اطمینان نسبت به سیره امام خمینی علیه السلام در مورد موضوع مورد نظر می‌گردد؛ ولی در عین حال میزان صحت و سقم مطالب نقل شده به عهده راویان این خاطرات است.
۳. در پایان کتاب، از مطالب آن سئوالاتی تنظیم گردیده است که نهادها، سازمان‌ها و مراکز فرهنگی جهت برگزاری مسابقه فرهنگی می‌توانند استفاده نمایند.